

Raportul Global asupra Coruptiei—Editia 2005: Coruptia in lucrarile de constructii si in zonele de reconstructie post-conflict

- Prezentare -

Raportul Global asupra Coruptiei (RGC), lansat astazi, 16 martie 2005, de Transparency International, reitereaza responsabilitatea statelor in procesul de dezvoltare. In plus, editia 2005 a RGC pune accentul pe acele evolutii care au identificat treptat coruptia drept obstacolul major in calea dezvoltarii, obstacol recunoscut si sanctionat de institutiile internationale de creditare/finantare.

Tema prezentei editii este coruptia din lucrarile de constructii si din zonele de reconstructie post-conflict, pentru ca industria de constructii a fost frecvent semnalata drept unul dintre sectoarele economiei care sunt cele mai vulnerabile la coruptie. Raportul Global asupra Coruptiei semnaleaza urmatoarele:

- *Exista o proportionalitate directa intre volumul pietei de constructii si coruptia din acest sector.* O prima cauza este cuantumul si valoarea ridicata a lucrarilor de constructii, respectiv reconstructie. Raportul estimeaza la \$3.200 miliarde anual rulajul global al lucrarilor de constructii; piata de constructii reprezinta 5-7% din PIB-ul tarilor dezvoltate si 2-3% din PIB-ul tarilor cu un venit scazut.
- *Suspiciunile de coruptie apar inca de la decizia alocarii resurselor pentru obiective de constructii.* Oportunitatea investitiei intr-un astfel de obiectiv poate fi justificata de satisfacerea unor interese private. Contractarea lucrarilor de constructii ofera oportunitati de coruptie, mai ales in ceea ce priveste utilizarea si intretinerea proiectelor finalizate. Presiuni internationale pot influenta acordarea lucrarilor de constructie/reconstructie companiilor inregistrate in tara care finanteaza proiectul, indiferent de ratiunile de cost-beneficiu si eficienta.
- *Exista riscuri de coruptie asociate cu executia lucrarilor de constructii.* Alte cauze tin de caracteristicile sectorului de constructii: competitia acerba pentru contracte-dictat, numarul mare de aprobari si licente necesare, unicitatea proiectelor pentru ca face imposibila compararea preturilor, posibilitatea de a intarzia si cheltui in afara limitelor agreeate, dificultatea de a evalua calitatea lucrarilor datorita finisajelor, numarul mare

de intermediari si/sau subcontractori de talie mica pentru ca impiedica monitorizarea clara a indeplinirii clauzelor contractuale.

- *Coruptia din constructii are un impact multiplu: saraceste societatea, ii diminueaza securitatea si confortul, deterioreaza mediul.* Dincolo de pierderile materiale ale bugetelor de stat, cauzate de coruptia care afecteaza sectorul lucrarilor de constructii, aceasta poate cauza, in egala masura, costuri de vieti omenesti, mai ales atunci cand au loc dezastre naturale, precum si deteriorarea mediului.

Raportul Global asupra Coruptiei ilustreaza tema aleasa cu studii de caz. Printre acestea, se numara Lesotho Highlands Water Project, proiect a carui valoare totala s-a ridicat la \$8 miliarde, si cu privire la care auditorii au semnalat nereguli administrative grave, recomandand investigarea conducerii firmei antreprenoare—o companie de stat semi-autonoma (de tipul unei regii autonome) al carei director etala un stil de viata extravagant. Ancheta administrativa a fost continuata de investigatii judiciare care au relevat faptul ca peste zece companii din tari dezvoltate au platit \$2 milioane mita.

Raportul ilustreaza atat agresivitatea coruptiei din constructii si sacrificiile avertizorilor de integritate, cat si importanta avertizarilor pentru prevenirea si combaterea coruptiei in constructii. Castigatorul din 2004 al Premiului International de Integritate al Transparency International, Satyendra Dubey, a fost ucis la scurta vreme dupa ce a comunicat ingrijorarea sa despre practicile corupte ale Autoritatii Nationale a Cailor Ferate din India.

In acest an, si evolutiile politicilor anticoruptie din Romania sunt incluse in Raportul Global asupra Coruptiei, alaturi de cele ale altor 40 de tari. Tendintele semnalate privesc reglementarile menite sa limiteze abuzul demnitatilor publice, prin restrangerea imunitatii parlamentare, noi standarde de declarare a averilor si instituirea unor mecanisme de control. Pe de alta parte, raportul comenteaza independenta justitiei si impactul acesteia asupra eficacitatii politicilor anticoruptiei. Intrucat datele incluse in Raportul Global despre Romania nu iau in calcul decat evolutiile din primul semestru al anului 2004, Transparency International—Romania va pune la dispozitie textul separat al Raportului National asupra Coruptiei, cu date care acopera intregul an calendaristic 2004.

Raportul Global asupra Coruptiei 2005 poate fi solicitat in format electronic la gcr@transparency.org sau descarcat gratuit de la www.globalcorruptionreport.org, www.transparency.org sau poate fi comandat la Pluto Press, Londra la www.plutobooks.com.

Transparency International (TI)—coalitia globala impotriva coruptiei—este singura organizatie neguvernamentala internationala care-si dedica eforturile exclusiv combaterii coruptiei. TI a fost infiintata in 1993, simultan la Haga si Berlin, cu scopul de a facilita conlucrarea intre organizatiile societatii civile, asociatiile sectorului de afaceri si reprezentantii guvernelor lumii si ai institutiilor interguvernamentale. Transparenta este cel mai adecvat instrument pentru combaterea coruptiei, iar Secretariatul International TI de la Berlin si organizatiile nationale afiliate si acreditate in reseaua TI conlucreaza pentru promovarea politicilor publice si reformelor institutionale necesare pentru intarirea integritatii publice. Transparency International monitorizeaza de o maniera nepartizana si nepolitica performanta institutiilor publice, respectiv incurajeaza corectarea deficientelor de sistem. TI nu expune cazuri individuale de coruptie, recunoscand ca acesta este exclusiv rolul presei si al organelor de cercetare penala.